

نقش و جایگاه قواعد کلی فقه در ساماندهی به احکام فقهی و قوانین وضعی

نویسنده: پوهنوال عبدالمجید صمیم
استاد فاکولتة شرعیات و علوم اسلامی

چکیده

بحث قواعد فقهی و در میان آن قواعد کلی فقه، از جمله مباحث مهم فقهی و حقوقی در نظام حقوقی اسلام و افغانستان است که تا حد زیادی متأثر از فقه اسلامی است. این اهمیت از آنجا ناشی می شود که هر کدام از قواعد به منزله بسته و جعبه یی است که احکام مختلفی را در خود جای داده و یک فقیه و حقوقدان می تواند با آموختن هر کدام از این قواعد در حقیقت به مجموعه یی از احکام دست یابد. هدف از این مقال تبیین اهمیت این قواعد و نحوه پیدایش و تنظیم و انضباط آنهاست، تا کمکی باشد برای دانشجویان فقه و حقوق در درک درست قواعد کلی فقه که البته این هدف با تعقیب روش کتابخانه یی و از طریق تجزیه و تحلیل و توصیف صورت می گیرد و گردآوری اطلاعات در آن نقش بلندی دارد. مهم ترین نتیجه حاصله از این مقال این خواهد بود که با توجه به تأثیرات نیک این قواعد بر سیر قانونگذاری و تقنین فقه، توجه به آنها باید در رأس آموزه های دانشگاهی در پوهنهی های حقوق و شرعیات قرار داشته باشد و نهادهای عدلی و قضایی نیز باید به آنها بیش از پیش توجه داشته باشند.

واژگان کلیدی: قاعده، ضابطه، انتظام، احکام.